

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Breviarium benedictinum, pars aestivalis - Cod. Schwarzach 3

[Schwarzach?], [1507-1514]

De virginibus

[urn:nbn:de:bsz:31-183796](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-183796)

Sint opera discernunt, sicut ipse consequenti
 exposuit dicens. Si oculus tuus fuerit simplex
 totum corpus tuum laudum erit; si autem nequam fue-
 rit, etiam corpus tuum tenebrosum erit. **I**te satis
 digna. **¶** Quaal.

S De virginibus ad Evangelium
 simile teni spiritum celorum homini negotiari que
 teni lyncas margaritas inuenta una piofa
 margarita dedit pro se super comparavit eam. **Inuita.**
 Regem virginum adueniens dominum. **In** **S.** **O**pera
 mea & collum meum omne lapidibus preciosis tradidi
 auribus meis inestimabiles margaritas. **D**ne dñs. 4

Posuit signum in facie mea ut nulli preterit in
 corde admittam, **C**eli enar. **I**nduit me dñs gladiu
 pro terra & inensis montibus inquit me. **D**ni p. ita. 12

Sperantia & pulchritudine non intende prospere pro
 cede & regna. **E**ruclant. **A**dinuat ead deus
 vultu suo de in medio eius. **¶** commouebitur.
 28 **D**eus noster. **O** q̄ pulchri estis gratia nim
 claritate. **M**agnus dñs. **¶** Diffusa est gratia.

Audistis fratres charissimi dñi euange-
 lica lectio legeretur. ubi dñs in para-
 bolis asseruit quod quinq; esse sunt uirgines di-
 cuntur. & quinq; prudentes. **¶** In facie vi-
 deatur indagare hanc parabola. ut cum scdm
 ea q̄ continet ipsa lco qua thaurum uice hodie
 volu recitare quatu mibi dñs intellectu dona-
 re dignatur non in vider ista parabola vel fili-
 tudo ad eas solas ptinere que p̄ extelleno-
 re scitare uirgines in citta nominantur. quod
 ena usitate vocabulo scimoniales appella-
 re consueuimus. **S**i fuerit mag. **¶** Cuiuspanstru
 accipit coronam qua tibi dñs p̄mittit. **P**ropter hunc
 sanguinem tuum fudisti & ad angelis in paradysi intro

Sed Domine electio mea & promissio in thronum meum quia
concupiscit rex spiritum tuum. **S**i tunc **H**ec est ergo
sapienter quia dominus vigilanter inuenit que accipit lampada
dubius sumpsit secum oleum & veniente domino. Invenit enim
eo ad nuptias. **M**edia autem nocte clamor factus est
enim sponsus venit ecce obuius ei. **S**ed nisi fallor
hec similitudo ad universam ecclesiam pertinet: quibus
etiam si illas solas intelligimus que sermoni-
ales vocantur: nunquid decet sunt. Absit ut
tanto viginti multatio ad tam exiguum numerum
renoveatur. forte quidam dicat aliquis, quid si
multe virgines sunt sicut etiam paucae sunt in civitate
ut vix decem inveniantur. Non ita est. Nam
si illas decem intelligeret bonas: non ibi osten-
deret quibus fatuas. **C**oncupiscit rex spiritum tuum.
Quia ipse est deus tuus & adorabit eum. **S**ed ipse natus
pudicitudine sua in terra profert proceram & regna. **S**a.
Si enim multe sunt que vocantur virgines &
vere virgines decem inveniuntur: quare contra quibus
quae ostia domus vagne clauduntur. Intelliga-
mus chaurissimam ad omnes nos ad universam
omnino ecclesiam istam parabolam pertinere: non ad solos
prepositos: nec ad solas plebes: sed procul ad
omnes. **P**rophetia facit sed pudicitiam fidei deus non re-
spiciens non trahens et angelis. Invenit pro omnibus
nobis. **S**peret tua. **Q**uare ergo quibus & quibusque
virgines sunt: nisi quibus & quibusque virgines om-
nines christianorum sunt ante. **S**ed ut dicimus quod
deo insperante sentimus: non qualescunque ante.
sed tales ante que tenent autem volentem fidei. **A**ntem
videntur bona opera in ecclesia dei. **Q**uare ergo ap-
pellare sunt quibus & quare virgines: prout vide-
amus: deum cetera consideramus. **D**icitur ergo
in libro tuo. **P**ropterea benedixit te deus in ceteris.

Prophetia in
psi sui dicitur
psi & luna in
nambur me
nolia. **F**und
est salen.
suis septi & san
regi erul. **C**
psi soli fecit
psi me tota
Omnis a
On ideo
quibus sen
tinus et ce
aut videtur
a gustando
ab illis no
olfactu ab
preparam
pit. **D**icitur
vixit et deus
Sed si bo
mondus. **V**
virginis in
tunus: qu
sunt & reg
sunt et lan
pre abstr
des hater
cuis erig
nas meas
Spsi in
rubine sol
ctius in

Dilexisti iustitiam & odisti iniquitatem. **Propheta Inquit**
 p[er] se s[un]t desponsata tui angeli seruunt tui pulchritudo tui
 sol & luna mirantur. **Admirasti a** Christus ex
 amdedit me ueniantibus acq[ue] choisanab[us] gemus pre
 ciosis. **Fundamenta** ista e[st] speciosa inter filias hie
 rusalem. **Cantate** 1. **Sol** & lac ex eius ore
 suscepi & sanguis eius ornauit genas meas. **D[omi]n[us]**
 reg[is] erit. **Cuius** pulchritudo me sol & luna mirantur
 ipsi soli seruo fidem. **Cantate** 2. **Ipsi** soli seruo fide[m]
 ipsi me tota deuotione committit. **D[omi]n[us]** reg[is] uas[ta] 62

Omnis aia in corpe istu[m] & sp[iritu] tua & p[er]
 ideo quinario numero censetur. q[ui]a
 quinque sensibus uenit. Huius e[st] enim quod sen
 timus ex corpe / nisi ianua qui quipenta
 aut uicendo / aut audiendo / aut olfactendo
 a gustando a tangendo. **Sui** ergo se abstinet
 ab illicito visu / ab illicito auditu / ab illicito
 olfactu / ab illicito gustu / ab illicito tactu / p[ro]
 p[ro]pter ip[s]am integritate[m] uirginis nome[n] acce
 pit. **Dilexisti** iustitiam & odisti iniquitatem. **Prop[ro]pterea**
 uenit te deus deus tuus oleo lenit[is]. **Sp[iritu] tua &**
Sed si bonu[m] est abstinere ab illicitis sensendi
 modibus / & ideo una queque aia christiana
 uirginis nome[n] accipit / quare quique admittit
 tunc / quique aut repelluntur. **Et** uirgines
 sunt / & repelluntur. **Paru[m]** est q[uod] uirgines
 sunt / & lampades habent. **Virgines** sunt p[ro]
 p[ro]pter abstinentiam ab illicitis sensibus. **Lampa**
 des habent propter bona opera. **Tam** corpus
 eius corpi meo sonatu[m] est / & sanguis eius ornauit ge
 nas meas. **Cuius** me uirgo e[st] cuius p[er] feminam ne hie
 & ipsi s[un]t desponsata tui angeli seruunt cuius pulchri
 tudine sol et luna mirantur. **Et** nouerit san
 ctitas uestra no[n] importune no[n] scdm me

gaurit corporis: sed scdm integritate fidei: qua
etia fide ab illiatis abstinetur: & bona opa fiunt
vniuersa que vel unaquequam: quam uirgine dia: ro
tu ecclesia que stat ex uirginibus et pueris & ma
ritimis feminis & uxoriatis uirgibus: vno noie u
go e appellata. **P**ropter ueritatem & mansuetudine
et iustitiam. **E**t dicitur te mirabile: de terra tua. **D**ile
xisti iustitiam. **U**nde hinc prolumimus: apolin
audi dicente non solum sanctimonialibus: sed v
niuersis proxijs ecclesie. **D**esponsam inquit
vos vni uirgo uirgine casta exhibe duxit. **S**i g
ab illiatis abstinentia bona e: unde uirginitas
nomen accepit: & opa bona laudabilia sunt: que
significantur lampadibus: quare quique admitt
untur: quique aut repelluntur. **S**i et uirgo
est & lampade fecit: et in non admittit: ubi se
videt: qui nec uirginitate ab illiatis suat: nec
opa bona uolens habere in tenebris ambulat.
Sperne tua & pulchritudine tua. **I**ntende prospere pro
cede & regna. **D**iffusa e terra in labijs tuis propterea
benedixit te deus in eternum. **N**o cum. **Q**uoniam sponsa dicitur
accipere uocem que tibi dicitur parauit in eternum. **D**ilexisti.
Simile e regni celorum thesauro abscondito
in agro: que qui inuenit ho abscondit: et pro
gaudio illius uadit & uendit uniuersa que habet
et emit agrum illum. **S**ecum sile e regni celorum ho
negotiatorum: querenti bonas margaritas. **I**n
uenta aut vna pretiosa margarita abijt et ue
didit oia que habuit: & emit ea. **S**ecum sile est
regni celorum fugere nusse in mare: & ex omni
genere piscium congregari. **Q**uia cum impleta
esset educens et secus litus sedentes: elege
runt bonos in uasa sua: malos autem foras tu

scant
idant or
uictori:
eur flau
oia. **D**ile
uibus on
similis e
thesauru
Occur
animu
nouit: q
uuisibi
re quasi
q' sar no
Ista e h
plena d
matu. **E**
to ab
ucent h
dit & ve
qua i re
thesauru
dii celest
custodie
laudibus
sua pol
uistim q
nu. **N**
to reu
quasi i
malig
reinu
qui the

serunt. Sic erit in consumatione seculi. Et
ibunt angeli. & separabunt malos de medio
iustorum: et mittent eos in ignem ignis ibi
erit fletus & stridor dentium. Intellegitis hec
oia. Dicunt ei. Etiam. At illis. **Deo dico**
uobis omnis scriba doctus in regno celorum
similis est homini patrifamilias qui profert de
thesauro suo noua & uetera. **Nomu, Grego.**

Quodam regnum fructu charissimi idcirco
terrenis rebus sile esse dicitur: ut ex his que
animus nouit surgat ad incognita que non
nouit. quatinus exemplo uisibilium se ad
inuisibilia rapiat: et per ea que uisum didi
cit quasi conficiatur inualescat: ut per hoc
quod facti notum diligere discat & incognita amare.

Ita est speciosa mater filias hinc sicut uidistis eam
plena charitate & dilectione. In uisibilibus et in occultis
matris. **S**pe tua. **E**tte enim celorum regnum thesau
ro abscondito in agro comparatur. que que
uenerit homo abscondit & pro gaudio illud tra
dit & uendit oia que habet: et emittit agrum illum.
Quia in re pensandum est hoc quod quod uenerit
thesaurus absconditur ut scuerit. quod su
um celestis desiderii a malignis spiritibus
custodire non sufficit: qui hoc ab humanis
laudibus non abscondit. **O**mnem in momentibus
filia hinc dominus occupant. **E**t uidentes ea sile sicut be
atissima aduenerunt dicentes uirgenem effusi nome
rum. **N**onne regna a dextera tua inuestita diuina
to circumamata uarietate. **I**n puit etenim uita
quasi in uia sumus: quia ad patriam proficimus:
maligni autem spiritus iter nostrum qui quidam la
trunculi obsident. **D**epectari ergo desiderat
qui thesaurum publice portat in uia. **H**oc au

318

